

ÇOCUK ÖLÜM HABERLERİNİN GAZETELERE YANSIMASI¹

THE REFLECTION OF CHILDREN DEATH NEWS ON NEWSPAPERS

Dr. Gökhan BAK

Milli Savunma Bakanlığı, gokhanbak2010@hotmail.com

ÖZET

Çalışmanın evrenini Türk yazılı basını oluşturmaktadır. Basit tesadüfi örnekleme yöntemi kullanılmıştır. Türk yazılı basınında yer alan biri kitle gazetesi olan Milliyet gazetesi ve diğeri fikir gazetesi olan Cumhuriyet gazetesinde yer alan 1985, 1995, 2005 ve 2015 yılları, 1-31 Mart tarihleri arasında yayınlanan çocuk haberleri taranarak, içerik analizi yöntemiyle incelenmiştir. Gazetelerde yer alan çocuk ölüm haberleri; cinsiyete, bulunduğu fiziksel çevreye, fotoğraf unsurunun kullanılıp kullanılmadığına, mekânsal dağılımına ve çocuk kimliklerinin açıklanma durumuna göre ayrılarak, farklı boyutlarıyla ele alınmıştır.

Anahtar Kelimeler: Çocuk, Çocuk Ölümleri, Türk Yazılı Basın.

ABSTRACT

The Turkish printed media forms the scope of the study. Simple random sampling method is used. News about children are scanned and analysed by using content analysis method which were published from 1-31 March in 1985, 1995, 2005 and 2015 in the mass newspaper named "Milliyet" and an idea newspaper named "Cumhuriyet". The news of child death in newspaper are seperated into sex, physical environment, whether photography were used or not, spatial range and revealed child identity and the news are handled in different dimensions.

Key Words: Child, Child Mortality, Turkish Printed Media.

1.GİRİŞ

Toplumların gelişmesi ve varlığını devam ettirebilmesi için ayrı bir öneme sahip olan "çocuk" kavramı, geçmişten günümüze farklı şekillerde temsil edilmişlerdir. Gerek yazılı gerekse görsel medyada çocukla ilgili haberlerin sıkça yer aldığı bilinmektedir. Bu çalışmayla çocuk ölüm haberlerinin yazılı medya üzerinde nasıl anlatıldığı ve resmedildiği araştırılmıştır.

2. LİTERATÜR TARAMASI

Çocuk ölümlerinin yazılı medyada sunumu ile ilgili bir çalışmanın yapılmadığı görülmektedir. Yapılan bir çalışmada; yazılı medyada yer alan bebek ölüm ve istismar haberleri incelenmiş ve yorumlanmıştır (Karaçam vd., 2015:185). Bu çalışmayla çocuk evrelerinden biri olan bebeklik dönemine ait haberler araştırılmıştır. Çocuk ölüm haberlerinin yazılı medyada incelendiği bir çalışmanın da yapılması gerektiği bir gerçektir. Bu literatür eksikliğine bir nebze de olsa yardımcı olacağı düşünülmektedir.

3. ARAŞTIRMANIN YÖNTEMİ

Araştırma içerik analizi yöntemiyle incelenmiştir. "İçerik çözümlemesi, iletişim içeriğinin, genellikle önceden belirlenmiş sınıflamalar (kategoriler) çerçevesinde sistematik olarak gerçekleştirilmesini sağlayan bir araştırma tekniğidir" (Geray, 2011:151). Yazılı medya içeriğinde yer alan çocuk ölüm haberleri içerik analizi yöntemiyle incelenmiş ve yorumlanmıştır.

¹ Bu çalışma, "1980'li Yıllardan Günümüze Türk Yazılı Basınında Çocuk Olgusu" adlı doktora tezinden türetilmiştir.

3.1. Araştırmanın Amacı ve Önemi

Çocuk her dönem ayrı bir öneme sahiptir. Her yönüyle incelenerek, yorumlanmıştır. Özellikle yazılı medyada çocuk haberleri üzerine birçok çalışma yapılmış, bunun önemi üzerinde durulmuştur. “Başka bir deyişle, çocuklarla ilgili haberlerin yazılı basında verilmiş biçimi, bu haberlerin değerlendirilmesi, çocuk haberleri ile ilgili yazılan yorum yazıları, çocuk olgusunun kamuya aktarılması sürecinin önemli bir göstergesi sayılmalıdır. Çocuk teması taşıyan haberlerin topluma doğru ve sağlıklı aktarılması konusu; bu haberler hakkında konuşulduğu, yazıldığı, eleştirildiği ve haberler gündemi oluşturduğu için, büyük önem taşımaktadır. Bir toplumun çocukları, o toplumun gelecek nesilleri ve potansiyel bireyleridir. Çocuk temasının basında yer alış şekli, toplumsal yapı hakkında da fikir verdiğinden, çocukların basında yer alış şekli önemlidir” (Bak, 2017:3).

Bu çalışmada çocuk ölüm haberleri incelenerek, bu haberlerin nasıl sunulduğu incelenmiştir.

3.2. Araştırmanın Evreni, Örnekleme ve Sınırlılıkları

Araştırmanın evrenini Türk yazılı basını oluşturmaktadır. Basit tesadüfi örnekleme yöntemi kullanılarak; Türk yazılı basınında önemli bir kitle gazetesi olan Milliyet ve önemli bir fikir gazetesi olan Cumhuriyet gazetelerindeki çocuk ölüm haberleri incelenmiştir. Bu inceleme yapılırken, 1985, 1995, 2005 ve 2015 yıllarının 01-31 Mart tarihleri arası esas alınmıştır. Bu tarihlerde yayınlanan Milliyet ve Cumhuriyet gazetelerindeki çocuk ölüm haberleri içerik analizi yöntemiyle incelenmiş; bu iki gazeteden ilgili tarihlerde elde edilen veriler kullanılarak yorumlama yapılmıştır. Ayrıca incelenen gazetelerin köşe yazıları ve ekleri analiz dışında bırakılarak, çözümleme ana gazeteye ve haber metinlerine uygulanmıştır.

4. ARAŞTIRMANIN BULGULARI

Gazetelerin birinci sayfalarında da çocuk haberlerine yer verilmiş olsa da, bulunan haberlerin çoğunluğunu iç sayfalardaki haberler oluşturmaktadır.

Gazete içerisinde aynı haberin farklı sayfalarda da yer aldığı görülmüştür. Birinci sayfada ve iç sayfaların birinde yer alan bu tür haberler için; haber sayısı hesaplanırken, haberin yer aldığı sayfalar göz önünde bulundurularak değerlendirme yapılmıştır. Birinci sayfada ve iç sayfada yer alan haberler sayısal veri olarak ayrı ayrı hesaplanmıştır.

Milliyet ve Cumhuriyet gazetelerinin ilgili yıllardaki Mart ayına ait incelenen haberlerinin; sayfası, haber başlığı, cinsiyeti, buldukları çevre (okul, ev, sokak, hastane vs.), fotoğraf kullanılıp kullanılmama durumu, mekânsal dağılımı (ülke, il, ilçe), çocuk kimliği açıklanma bilgileri detaylı olarak sunulmuştur. Çocuk ölüm haberlerinde mekân olarak değerlendirme yapılırken; haberin geçtiği ülke, il bilgisi incelenmiştir. İl bilgileri net bilinmeyen haberlerde; çocuk haberleri içerisinde yer alan ve net olarak bilinen ilçe, kasaba, köy bilgileri araştırmaya eklenmiştir.

4.1. 1985 Yılına Ait Milliyet Gazetesinde Yer Alan Çocuk Ölüm Haberleri

1. 03.03.1985-s.1-“Koyun koyuna yandılar”-Yanarak Ölüm-Kız ve Erkek Çocuk-Çadır-Fotoğraf Kullanılmış-İstanbul-Çocuk Kimliği Sadece İsim Açıklanmış-(s.9’deki haberin aynısı)
2. 03.03.1985-s.3-“ŞENNUR, BABASININ KUCAĞINDA DONDU”-Donarak Ölüm-Kız Çocuk-Otobüs-Fotoğraf Kullanılmış-Sinop/Ayancık-Kimlik Açıklanmış.
3. 03.03.1985-s.9-“İki kardeş, koyun koyuna can verdi.”-Yanarak Ölüm-Kız ve Erkek Çocuk-Çadır-Fotoğraf Kullanılmamış-İstanbul/Küçükbakkalköy-Kimlik Açıklanmış-(s.1’deki haberin aynısı)
4. 08.03.1985-s.7-“Küçük Mete’nin acı sonu”-Boğularak Ölüm-Erkek Çocuk-İnşaat Çukuru-Fotoğraf Kullanılmış-İstanbul/Ümraniye/Esatpaşa Mahallesi/Gül Sokak-Kimlik Açıklanmış
5. 16.03.1985-s.3-“Ömer, şaşılık ameliyatının kurbanı oldu”-Ameliyat Sonrası Ölüm-Erkek Çocuk-Hastane-Fotoğraf Kullanılmış-İstanbul-Çocuk Kimliği Sadece İsim Açıklanmış-(s.9’deki haberin aynısı)

6. 16.03.1985-s.9-“Küçük Ömer de narkozdan gitti”-Ameliyat Sonrası Ölüm-Erkek Çocuk-Hastane-Fotoğraf Kullanılmamış-İstanbul-Çocuk Kimliği Açıklanmış-(s.3'teki haberin aynısı)
7. 16.03.1985-s.9-“Küçük Çiğdem, uyurken zehirlendi”-Zehirlenerek Ölüm-Kız Çocuk-Ev-Fotoğraf Kullanılmış-İstanbul/Kağıthane/Karadut Sokak-Kimlik Açıklanmış
8. 18.03.1985-s.10-“8 yaşındaki çocuğu ezdi”-Ezilerek Ölüm-Erkek Çocuk-27 Mayıs Caddesi-Fotoğraf Kullanılmamış-İstanbul/Pendik-Kimlik Açıklanmış.
9. 18.03.1985-s.10-“Pencereden düşüp öldü”-Düşerek Ölüm-Kız Çocuk-Sokak-Fotoğraf Kullanılmamış-Akbıyık-Kimlik Açıklanmış.
10. 18.03.1985-s.10-“Kör kuyu küçük Hasan'a mezar oldu”-Düşerek Ölüm-Erkek Çocuk-Kör Kuyu-Fotoğraf Kullanılmış-İstanbul/Çengelköy-Kimlik Açıklanmış
11. 20.03.1985-s.11-“Karbondioksit tüpü, ameliyathaneye nasıl girdi?”-Yanlış Tedavi Sonucu Ölüm-Erkek Çocuk-Hastane-Fotoğraf Kullanılmış-İstanbul-Kimlik Açıklanmış.
12. 31.03.1985-s.3-“Sapıklar yakalandı”-İntihar Sonucu Ölüm-Erkek Çocuk-Özel Fatih Lisesi Banyosu-Fotoğraf Kullanılmış-İzmir-Kimlik Açıklanmış.

Tablo:1 Çocuk Ölüm Haberlerinin Konularına Göre Dağılımı

Konular	frekans	%
Yanarak Ölüm	2	16.7
Donarak Ölüm	1	8.3
Boğularak Ölüm	1	8.3
Ameliyat Sonrası Ölüm	2	16.7
Zehirlenerek Ölüm	1	8.3
Ezilerek Ölüm	1	8.3
Düşerek Ölüm	2	16.7
Tedavi Sonrası Ölüm	1	8.3
İntihar Sonucu Ölüm	1	8.3
Toplam	12	100.0

Tablo 2: Çocuk Haberlerinin Cinsiyet Dağılımı

Cinsiyet	frekans	%
Erkek	7	58.3
Kız	3	25
Belli Olmayan	0	0.0
Kız-Erkek	2	16.7
Toplam	12	100.0

Tablo 3: Çocuk Haberlerinde Fotoğraf Kullanımı

Fotoğraf Kullanımı	frekans	%
Kullanılmış	8	66.7
Kullanılmamış	4	33.3
Toplam	12	100.0

Tablo 4: Çocuk Haberlerinde Kimlik Açıklanma Durumu

Kimlik Açıklanma Durumu	frekans	%
Açıklanmış	10	83.3
Açıklanmamış	0	0.0
Sadece Baş Harfleri Yazılmış	0	0.0
Sadece İsmi Yazılmış	2	16.7
Toplam	12	100.0

Tablo 5: Çocuk Haberlerinde Mekân Durumu

Mekân	frekans	%
İstanbul	9	75
Sinop	1	8.3
Akbıyık	1	8.3
İzmir	1	8.3
Toplam	12	100.0

4.2. 1985 Yılına Ait Cumhuriyet Gazetesinde Yer Alan Çocuk Ölüm Haberleri

- 05.03.1985-s.14-“100 bin lira bulunamadı, çocuk cesedi çukurda kaldı”-Boğularak Ölüm-Erkek Çocuk-İnşaat Çukuru-Fotoğraf Kullanılmamış-İstanbul/Ümraniye/Yukarı Dudullu Köyü/1. Esenşehir Mahallesi-Kimlik Açıklanmış.
- 06.03.1985-s.12-“Esenşehir’de 120 bin liraya Erdal’ın cesedini çıkardılar”-Boğularak Ölüm-Erkek Çocuk-İnşaat Çukuru-Fotoğraf Kullanılmış-İstanbul/Ümraniye/Dudullu Köyü/Esenşehir Mahallesi-Kimlik Açıklanmış.
- 08.03.1985-s.6-“İnşaat çukuruna düştü, boğuldu”-Boğularak Ölüm-Erkek Çocuk-İnşaat Çukuru-Fotoğraf Kullanılmamış-İstanbul/Üsküdar/Örnek Mahallesi/Kargadere Caddesi/Gül Sokak-Kimlik Açıklanmış
- 11.03.1985-s.1-“Yoksulluğa 4 kurban”-Hastalık ve Soğuktan Ölme-Kız ve Erkek Çocuk-Ev-Fotoğraf Kullanılmış-İstanbul/Kuştepesi-Kimlik Açıklanmış-(s.10’daki haberin aynısı)
- 11.03.1985-s10-“Yoksulluğa bir aileden 4 kurban”-Hastalık ve Soğuktan Ölme-Kız ve Erkek Çocuk-Ev-Fotoğraf Kullanılmamış-İstanbul/Kuştepesi-Kimlik Açıklanmış-(s.1’deki haberin aynısı).

Tablo:6 Çocuk Ölüm Haberlerinin Konularına Göre Dağılımı

Konular	frekans	%
Boğularak Ölüm	3	60.0
Hastalık ve Soğuktan Ölüm	2	40.0
Toplam	5	100.0

Tablo 7: Çocuk Haberlerinin Cinsiyet Dağılımı

Cinsiyet	frekans	%
Erkek	3	60.0
Kız	0	0.0
Belli Olmayan	0	0.0
Kız-Erkek	2	40.0
Toplam	5	100.0

Tablo 8: Çocuk Haberlerinde Fotoğraf Kullanımı

Fotoğraf Kullanımı	frekans	%
Kullanılmış	2	40.0
Kullanılmamış	3	60.0
Toplam	5	100.0

Tablo 9: Çocuk Haberlerinde Kimlik Açıklanma Durumu

Kimlik Açıklanma Durumu	frekans	%
Açıklanmış	5	100.0
Açıklanmamış	0	0.0
Sadece Baş Harfleri Yazılmış	0	0.0
Sadece İsmi Yazılmış	0	0.0
Toplam	5	100.0

Tablo 10: Çocuk Haberlerinde Mekân Durumu

Mekân	frekans	%
İstanbul	5	100.0
Toplam	5	100.0

4.3. 1995 Yılına Ait Milliyet Gazetesinde Yer Alan Çocuk Ölüm Haberleri

- 07.03.1995-s.3-“Çatapatla ölüm”-Yabancı Cisim Yenmesi Sonucu Ölüm-Kız Çocuk-Sokak-Fotoğraf Kullanılmış-Adana/Gürselpaşa Mahallesi-Kimlik Açıklanmış.
- 11.03.1995-s.25-“2 çocuk yanarak öldü”-Yanarak Ölüm-Kız ve Erkek Çocuk-Ev-Fotoğraf Kullanılmamış-Kocaeli/Tavşancıl Belediyesi-Kimlik Açıklanmış.
- 23.03.1995-s.3-“Katil anne şokta”-Boğularak Ölme-Kız ve Erkek Çocuk-Ev-Fotoğraf Kullanılmış-Adana/İmamoğlu/Hürriyet Mahallesi-Çocuk Kimliği Sadece İsim Açıklanmış.
- 28.03.1995-s.13-“Katil sanığı anne yakalandı”-Dövülerek Ölme-Kız Çocuk-Çevre Belli Değil-Fotoğraf Kullanılmamış-Gebze-Kimlik Açıklanmış.
- 29.03.1995-s.1-“Küçük fareleri öldürün emri”-Ölüm-Cinsiyet Belli Değil-Çevre Belli Değil-Fotoğraf Kullanılmamış-Silopi-Kimlik Açıklanmamış-(s.3’deki haberin aynısı).
- 29.03.1995-s.3-“Yine çocuk öldürdüler”-Ölüm-Cinsiyet Belli Değil-Çevre Belli Değil-Fotoğraf Kullanılmış-Silopi-Kimlik Açıklanmamış-(s.1’deki haberin aynısı).
- 30.03.1995-s.4-“Güdümlü’de büyük yas”-Ölüm-Cinsiyet Belli Değil-Çevre Belli Değil-Fotoğraf Kullanılmış-Silopi/Güdümlü Köyü-Kimlik Açıklanmamış.

Tablo:11 Çocuk Ölüm Haberlerinin Konularına Göre Dağılımı

Konular	Frekans	%
Yabancı Cisim Yenmesi Sonucu Ölüm	1	14.3
Yanarak Ölüm	1	14.3
Boğularak Ölüm	1	14.3
Dövülme Sonucu Ölüm	1	14.3
Nedeni Belli Olmayan Ölüm	3	42.9
Toplam	7	100.0

Tablo 12: Çocuk Haberlerinin Cinsiyet Dağılımı

Cinsiyet	Frekans	%
Erkek	0	0.0
Kız	2	28.6
Belli Olmayan	3	42.9
Kız-Erkek	2	28.6
Toplam	7	100.0

Tablo 13: Çocuk Haberlerinde Fotoğraf Kullanımı

Fotoğraf Kullanımı	Frekans	%
Kullanılmış	4	57.1
Kullanılmamış	3	42.9
Toplam	7	100.0

Tablo 14: Çocuk Haberlerinde Kimlik Açıklanma Durumu

Kimlik Açıklanma Durumu	frekans	%
Açıklanmış	4	57.1
Açıklanmamış	3	42.9
Sadece Baş Harfleri Yazılmış	0	0.0
Sadece İsmi Yazılmış	0	0.0
Toplam	7	100.0

Tablo 15: Çocuk Haberlerinde Mekân Durumu

Mekân	frekans	%
Adana	2	28.6
Kocaeli	1	14.3
Gebze	1	14.3
Silopi	3	42.9
Toplam	7	100.0

4.4. 1995 Yılına Ait Cumhuriyet Gazetesinde Yer Alan Çocuk Ölüm Haberleri

- 14.03.1995-s.1-“Sağduyuya çağrı”-Ölüm-Cinsiyet Belli Değil-Sokak-Fotoğraf Kullanılmamış-İstanbul/Gaziosmanpaşa-Kimlik Açıklanmamış-(s.19’deki haberin aynısı).
- 14.03.1995-s.19-“Sağduyuya çağrı”- Ölüm-Cinsiyet Belli Değil-Sokak-Fotoğraf Kullanılmamış-İstanbul/Gaziosmanpaşa-Kimlik Açıklanmamış-(s.1’deki haberin aynısı).,
- 17.03.1995-s.1-“Hayalet ilçe canlanıyor”-Ölüm-Cinsiyet Belli Değil-Sokak-Fotoğraf Kullanılmış-İstanbul/Gazi Mahallesi-Kimlik Açıklanmamış-(s.17’deki haberin aynısı).
- 17.03.1995-s.17-“Hayalet ilçe canlanıyor”-Ölüm-Cinsiyet Belli Değil-Sokak-Fotoğraf Kullanılmış-İstanbul/Gazi Mahallesi-Kimlik Açıklanmamış-(s.1’deki haberin aynısı).
- 27.03.1995-s.3-“Ve Selma anne dayağıyla öldü”-Ölüm-Kız Çocuk-Hastane-Fotoğraf Kullanılmış-İstanbul/Kartal-Kimlik Açıklanmış.
- 29.03.1995-s.1-“Hakurk’ta 62 PKK’li öldürüldü”-Ölüm-Cinsiyet Belli Değil-Ev-Fotoğraf Kullanılmamış-Şırnak/Silopi/Gürümlü Köyü-Kimlik Açıklanmamış-(s.19’deki haberin aynısı).
- 29.03.1995-s.19-“Hakurk’ta 62 PKK’li öldürüldü”-Ölüm-Cinsiyet Belli Değil-Ev-Fotoğraf Kullanılmamış-Şırnak/Silopi/Gürümlü Köyü-Kimlik Açıklanmamış-(s.1’deki haberin aynısı).

Tablo:16 Çocuk Ölüm Haberlerinin Konularına Göre Dağılımı

Konular	Frekans	%
Dövülme Sonucu Ölüm	1	14.3
Nedeni Belli Olmayan Ölüm	6	85.7
Toplam	7	100.0

Tablo 17: Çocuk Haberlerinin Cinsiyet Dağılımı

Cinsiyet	Frekans	%
Erkek	0	0.0
Kız	1	14.3
Belli Olmayan	6	85.7
Kız-Erkek	0	0.0
Toplam	7	100.0

Tablo 18: Çocuk Haberlerinde Fotoğraf Kullanımı

Fotoğraf Kullanımı	Frekans	%
Kullanılmış	3	42.9
Kullanılmamış	4	57.1
Toplam	7	100.0

Tablo 19: Çocuk Haberlerinde Kimlik Açıklanma Durumu

Kimlik Açıklanma Durumu	frekans	%
Açıklanmış	1	14.3
Açıklanmamış	6	85.7
Sadece Baş Harfleri Yazılmış	0	0.0
Sadece İsmi Yazılmış	0	0.0
Toplam	7	100.0

Tablo 20: Çocuk Haberlerinde Mekân Durumu

Mekân	frekans	%
İstanbul	6	85.7
Şırnak	1	14.3
Toplam	7	100.0

4.5. 2005 Yılına Ait Milliyet Gazetesinde Yer Alan Çocuk Ölüm Haberleri

- 01.03.2005-s.5-“Öldürmedim dedi, ağladı”-Ölüm-Kız Çocuk-Çevre Belli Değil-Fotoğraf Kullanılmış-Antalya/Alanya-Kimlik Açıklanmış.

2. 03.03.2005-s.5-“Çamaşır ipine dolanıp boğuldu”-Boğularak Ölme-Erkek Çocuk-Ev-Fotoğraf Kullanılmamış-Konya/Karatay-Kimlik Açıklanmış.
3. 07.03.2005-s.5-“BİR ÇUKUR 8 YILDA KAPATILAMADI”-Boğularak Ölme-Erkek ve Kız Çocuk-İnşaat Alanı-Fotoğraf Kullanılmış-Ardahan-Kimlik Açıklanmış.
4. 07.03.2005-s.5-“5 kişi, soba ve şofben kurbanı”-Zehirlenerek Ölme-Erkek ve Kız Çocuk-Ev-Fotoğraf Kullanılmış-Bursa-Kimlik Açıklanmış.
5. 15.03.2005-s.17-“Cezaevinde esrarengiz ölüm”-Ölüm-Erkek Çocuk-E Tipi Cezaevi-Fotoğraf Kullanılmış-Erzurum-Kimlik Açıklanmış.
6. 16.03.2005-s.5-“2 kardeş yanarak öldü”-Yanarak Ölme-Kız ve Erkek Çocuk-Ev-Fotoğraf Kullanılmış-Mersin/Erdemli/Kocahasanlı-Çocuk Kimliği Sadece İsim Açıklanmış.
7. 21.03.2005-s.5-“Onu öldüren düşün sevinci”-Silahla Vurularak Ölme-Erkek Çocuk-Ev-Fotoğraf Kullanılmış-İstanbul-Kimlik Açıklanmış.
8. 25.03.2005-s.5-“Yine Kayseri ve 5. facia”-Trafik Kazası Sonucu Ölüm-Erkek Çocuk-Sokak-Fotoğraf Kullanılmış-Kayseri/Battalgazi Bulvarı-Kimlik Açıklanmış.
9. 28.03.2005-4-“Uyurken öldüler”-Yanarak Ölüm-Kız ve Erkek Çocuk-Ev-Fotoğraf Kullanılmış-Konya-Kimlik Açıklanmış.
10. 28.03.2005-s.5-“Duvarın altında öldü”-Duvarın Yıkılması Sonucu Ölüm-Erkek Çocuk-Sokak-Fotoğraf Kullanılmış-Antalya/Alanya/Çimen Otel Sokağı-Kimlik Açıklanmış.

Tablo:21 Çocuk Ölüm Haberlerinin Konularına Göre Dağılımı

Konular	Frekans	%
Trafik Kazası Sonucu Ölüm	1	10.0
Silahla Vurularak Ölüm	1	10.0
Duvarın Yıkılması Sonucu Ölüm	1	10.0
Yanarak Ölüm	2	20.0
Boğularak Ölüm	2	20.0
Zehirlenerek Ölüm	1	10.0
Nedeni Belli Olmayan Ölüm	2	20.0
Toplam	10	100.0

Tablo 22: Çocuk Haberlerinin Cinsiyet Dağılımı

Cinsiyet	Frekans	%
Erkek	5	50.0
Kız	1	10.0
Belli Olmayan	0	0.0
Kız-Erkek	4	40.0
Toplam	10	100.0

Tablo 23: Çocuk Haberlerinde Fotoğraf Kullanımı

Fotoğraf Kullanımı	Frekans	%
Kullanılmış	9	90.0
Kullanılmamış	1	10.0
Toplam	10	100.0

Tablo 24: Çocuk Haberlerinde Kimlik Açıklanma Durumu

Kimlik Açıklanma Durumu	frekans	%
Açıklanmış	9	90.0
Açıklanmamış	0	0.0
Sadece Baş Harfleri Yazılmış	0	0.0
Sadece İsmi Yazılmış	1	10.0
Toplam	10	100.0

Tablo 25: Çocuk Haberlerinde Mekân Durumu

Mekân	frekans	%
Antalya	2	20.0
Konya	2	20.0
Ardahan	1	10.0
Kayseri	1	10.0
Bursa	1	10.0
Erzurum	1	10.0
Mersin	1	10.0
İstanbul	1	10.0
Toplam	10	100.0

4.6. 2005 Yılına Ait Cumhuriyet Gazetesinde Yer Alan Çocuk Ölüm Haberleri

- 15.03.2005-s.3-“Çadır yangınında 2 çocuk öldü”-Yanarak Ölüm-Cinsiyet Belli Değil-Çadır-Fotoğraf Kullanılmamış-Ereğli/Kurtlar Köyü-Çocuk Kimliği Sadece Baş Harfleriyle Açıklanmış.
- 24.03.2005-s.3-“Anne Candemir fenalık geçirdi”-Ölüm-Erkek Çocuk-Tren-Fotoğraf Kullanılmamış-İstanbul-Kimlik Açıklanmış.
- 26.03.2005-s.1-“Yine çocuğa kurşun”-Ölüm-Erkek Çocuk-Çevre Belli Değil-Fotoğraf Kullanılmamış-Mardin/Nusaybin-Kimlik Açıklanmış-(s.5’teki haberin aynısı).
- 26.03.2005-s.5-“Yine çocuğa kurşun”-Ölüm-Erkek Çocuk-Çevre Belli Değil-Fotoğraf Kullanılmamış-Mardin/Nusaybin-Kimlik Açıklanmış-(s.1’deki haberin aynısı).

Tablo:26 Çocuk Ölüm Haberlerinin Konularına Göre Dağılımı

Konular	Frekans	%
Yanarak Ölüm	1	25.0
Nedeni Belli Olmayan Ölüm	3	75.0
Toplam	4	100.0

Tablo 27: Çocuk Haberlerinin Cinsiyet Dağılımı

Cinsiyet	Frekans	%
Erkek	3	75.0
Kız	0	0.0
Belli Olmayan	1	25.0
Kız-Erkek	0	0.0
Toplam	4	100.0

Tablo 28: Çocuk Haberlerinde Fotoğraf Kullanımı

Fotoğraf Kullanımı	Frekans	%
Kullanılmış	0	0.0
Kullanılmamış	4	100.0
Toplam	4	100.0

Tablo 29: Çocuk Haberlerinde Kimlik Açıklanma Durumu

Kimlik Açıklanma Durumu	frekans	%
Açıklanmış	3	75.0
Açıklanmamış	0	0.0
Sadece Baş Harfleri Yazılmış	1	25.0
Sadece İsmi Yazılmış	0	0.0
Toplam	4	100.0

Tablo 30: Çocuk Haberlerinde Mekân Durumu

Mekân	frekans	%
Mardin	2	50.0
İstanbul	1	25.0
Ereğli	1	25.0
Toplam	4	100.0

4.7. 2015 Yılına Ait Milliyet Gazetesinde Yer Alan Çocuk Ölüm Haberleri

- 10.03.2015-s.6-“5 yaşında depoda boğuldu”-Boğularak Ölüm-Erkek Çocuk-Su Deposu-Fotoğraf Kullanılmamış-Şanlıurfa-Kimlik Açıklanmış.
- 15.03.2015-s.5-“Çamaşır ipi çocuğu öldürdü”-Boğularak Ölüm-Erkek Çocuk-Sokak-Fotoğraf Kullanılmamış-Tokat-Kimlik Açıklanmış.
- 16.03.2015-s.1-“Aileyi yıkan gaz faciası”-Zehirlenerek Ölme-Erkek Çocuk-Ev-Fotoğraf Kullanılmış-Bursa-Kimlik Açıklanmış-(s.3’teki haberin aynısı).
- 16.03.2015-s.3-“Yiğit ve Ömer gaz kurbanı”-Zehirlenerek Ölme-Erkek Çocuk-Ev-Fotoğraf Kullanılmış-Bursa-Kimlik Açıklanmış-(s.1’deki haberin aynısı).

Tablo:31 Çocuk Ölüm Haberlerinin Konularına Göre Dağılımı

Konular	Frekans	%
Boğularak Ölüm	2	50.0
Zehirlenerek Ölüm	2	50.0
Toplam	4	100.0

Tablo 32: Çocuk Haberlerinin Cinsiyet Dağılımı

Cinsiyet	Frekans	%
Erkek	4	100.0
Kız	0	0.0
Belli Olmayan	0	0.0
Kız-Erkek	0	0.0
Toplam	4	100.0

Tablo 33: Çocuk Haberlerinde Fotoğraf Kullanımı

Fotoğraf Kullanımı	Frekans	%
Kullanılmış	2	50.0
Kullanılmamış	2	50.0
Toplam	4	100.0

Tablo 34: Çocuk Haberlerinde Kimlik Açıklanma Durumu

Kimlik Açıklanma Durumu	frekans	%
Açıklanmış	4	100.0
Açıklanmamış	0	0.0
Sadece Baş Harfleri Yazılmış	0	0.0
Sadece İsmi Yazılmış	0	0.0
Toplam	4	100.0

Tablo 35: Çocuk Haberlerinde Mekân Durumu

Mekân	frekans	%
Bursa	2	50.0
Tokat	1	25.0
Şanlıurfa	1	25.0
Toplam	4	100.0

4.8. 2015 Yılına Ait Cumhuriyet Gazetesinde Yer Alan Çocuk Ölüm Haberleri

- 01.03.2015-s.6-“Anne acı haberi bizden aldı”-Ölüm-Erkek Çocuk-Cezaevi-Fotoğraf Kullanılmamış-İstanbul/Maltepe-Kimlik Açıklanmış.
- 05.03.2015-s.11-“3 yaşındaki çocuk boğuldu”-Boğularak Ölüm-Erkek Çocuk-Sulama Kanalı-Fotoğraf Kullanılmamış-Antalya/Finike/Dağdibi Mahallesi-Çocuk Kimliği Sadece İsim Açıklanmış.
- 06.03.2015-s.11-“Hırsızlık suçlaması öldürdü”-İntihar Sonucu Ölüm-Kız Çocuk-Ev-Fotoğraf Kullanılmış-Ağrı/Diyadin/Taşbasamak Köyü-Kimlik Açıklanmış.
- 08.03.2015-s.20-“Ölen bebeğini sekiz ay sakladı sonra çöpe attı”-Ölüm-Cinsiyet Belli Değil-Çöp Kutusu-Fotoğraf Kullanılmamış-Ankara/Etimesgut-Kimlik Açıklanmamış.

5. 09.03.2015-s.3-“Mavi trenin çarptığı iki çocuk öldü”-Ölüm-Erkek Çocuk-Kızılırmak Köprüsü-Fotoğraf Kullanılmamış-Sivas-Kimlik Açıklanmış.
6. 09.03.2015-s.7-“Ayşegül’ü dalgalar yuttu”-Boğularak Ölme-Kız Çocuk-Deniz-Fotoğraf Kullanılmış-Antalya/Demre-Kimlik Açıklanmış.
7. 14.03.2015-s.1- “Nehir’den kötü haber”-Ölüm-Kız Çocuk-Bataklık-Fotoğraf Kullanılmış-Van/Gürpınar-Kimlik Açıklanmış.
8. 15.03.2015-s.16-“Sudenaz bu kez direnemedi”-Ölüm-Kız Çocuk-Çevre Belli Değil-Fotoğraf Kullanılmış-Mersin-Kimlik Açıklanmış.
9. 16.03.2015-s.19-“Tecavüzcüsüyle evlendirildi ve öldürüldü”-Ölüm-Kız Çocuk-Ev-Fotoğraf Kullanılmış-Niğde/Merkez/Çınarlı Köyü-Kimlik Açıklanmış.
10. 18.03.2015-s.10-“Ateş bebek de grip miydi?”-Ölüm-Erkek Çocuk-Kreş-Fotoğraf Kullanılmamış-Ordu/Altınordu/Şarkıye Mahallesi-Kimlik Açıklanmış.
11. 18.03.2015-s.15-“Cani baba iki bebeği de öldürmüş”-Ölüm-Kız Çocuk-Ev-Fotoğraf Kullanılmış-İstanbul/Beylikdüzü-Kimlik Açıklanmış.
12. 19.03.2015-s.15-“Evde bırakılan 2 kardeş yangında öldü”-Yanarak Ölüm-Erkek ve Kız Çocuk-Ev-Fotoğraf Kullanılmamış-Gaziantep/Nizip/İstasyon Mahallesi-Kimlik Açıklanmış.
13. - 19.03.2015-s.15-“Oğlum, seni kara toprağa nasıl veririm”-Ölüm-Erkek Çocuk-Cami-Fotoğraf Kullanılmış-Ordu/Altınordu-Kimlik Açıklanmış.
14. 19.03.2015-s.15-“Nehir toprağa verildi”-Ölüm-Kız Çocuk-Su Arkı-Fotoğraf Kullanılmış-Van/Gürpınar/Kırkgeçit Köyü-Kimlik Açıklanmış.
15. 21.03.2015-s.1-“Onur böyle öldürüldü”-Ölüm-Erkek Çocuk-Cezaevi-Fotoğraf Kullanılmamış-İstanbul/Maltepe-Kimlik Açıklanmış.(s.11’deki haberin aynısı).
16. 21.03.2015-s.11-“Onur böyle öldürüldü”-Ölüm-Erkek Çocuk-Cezaevi-Fotoğraf Kullanılmamış-İstanbul/Maltepe-Kimlik Açıklanmış.(s.1’deki haberin aynısı).
17. 24.03.2015-s.16-“Annenin cinneti faciayla sonlandı”-Boğularak Ölme-Kız ve Erkek Çocuk-Ev-Fotoğraf Kullanılmış-Hatay/Samandağ-Kimlik Açıklanmış.
18. 24.03.2015-s.16-“Uyuşturucu partisinde hayatını kaybetti”-Ölüm-Kız Çocuk-Ev/Rezidans-Fotoğraf Kullanılmış-İstanbul/Esenyurt-Çocuk Kimliği Sadece Baş Harfleriyle Açıklanmış.
19. 26.03.2015-s.1-“Minik Furkan’ın kalbi strese dayanamadı”-Ölüm-Erkek Çocuk-Anadolu Hastanesi-Fotoğraf Kullanılmış-Antalya-Kimlik Açıklanmış-(s.16’daki haberin aynısı).
20. 26.03.2016-s.16-“Minik Furkan’ın kalbi strese dayanamadı”-Ölüm-Erkek Çocuk-Anadolu Hastanesi-Fotoğraf Kullanılmış-Antalya-Kimlik Açıklanmış-(s.1’deki haberin aynısı).
21. 29.03.2015-s.10-“İki çocuk, iki yürek acısı”-Ölüm-Erkek Çocuk-Sokak-Fotoğraf Kullanılmış-Adana-Antalya-Kimlik Açıklanmış.
22. 30.03.2015-s.4-“Tramvayın altında kalan Suriyeli çocuklar kurtarılamadı”-Ezilerek Ölüm-Erkek Çocuk-Yavuz Selim Tren İstasyonu-Fotoğraf Kullanılmamış-İstanbul-Kimlik Açıklanmış.
23. 31.03.2015-s.1-“Lice: Evimi roket vurdu bebeğim yanımda öldü”-Ölüm-Kız ve Erkek Çocuk-Çevre Belli Değil-Fotoğraf Kullanılmış-Diyarbakır/Lice-Çocuk Kimliği Sadece İsim Açıklanmış-(s.13’teki haberin aynısı).
24. 31.03.2015-s.13-“Lice: Evimi roket vurdu bebeğim yanımda öldü”-Ölüm-Kız ve Erkek Çocuk-Çevre Belli Değil-Fotoğraf Kullanılmış-Diyarbakır/Lice-Çocuk Kimliği Sadece İsim Açıklanmış-(s.1’deki haberin aynısı).

Tablo:36 Çocuk Ölüm Haberlerinin Konularına Göre Dağılımı

Konular	Frekans	%
İntihar Sonucu Ölüm	1	4.2
Yanarak Ölüm	1	4.2
Boğularak Ölüm	3	12.5
Ezilerek Ölüm	1	4.2
Nedeni Belli Olmayan Ölüm	18	75.0
Toplam	24	100.0

Tablo 37: Çocuk Haberlerinin Cinsiyet Dağılımı

Cinsiyet	Frekans	%
Erkek	11	45.8
Kız	8	33.3
Belli Olmayan	1	4.2
Kız-Erkek	4	16.7
Toplam	24	100.0

Tablo 38: Çocuk Haberlerinde Fotoğraf Kullanımı

Fotoğraf Kullanımı	Frekans	%
Kullanılmış	15	62.5
Kullanılmamış	9	37.5
Toplam	24	100.0

Tablo 39: Çocuk Haberlerinde Kimlik Açıklanma Durumu

Kimlik Açıklanma Durumu	frekans	%
Açıklanmış	19	79.2
Açıklanmamış	1	4.2
Sadece Baş Harfleri Yazılmış	1	4.2
Sadece İsmi Yazılmış	3	12.5
Toplam	24	100.0

Tablo 40: Çocuk Haberlerinde Mekân Durumu

Mekân	frekans	%
İstanbul	6	25.0
Antalya	5	20.8
Diyarbakır	2	8.3
Ordu	2	8.3
Van	2	8.3
Ağrı	1	4.2
Ankara	1	4.2
Sivas	1	4.2
Mersin	1	4.2
Hatay	1	4.2
Gaziantep	1	4.2
Niğde	1	4.2
Toplam	24	100.0

5. SONUÇ

1980'li yıllardan 2015'li yıllara kadar yapılan bu kapsamlı çalışmada toplam 73 çocuk ölüm haberi analiz edilmiştir. Bu haberlerin; % 54.8'lik (40) kesiminin Cumhuriyet gazetesinde, % 45.2'lik (33) kesiminin ise Milliyet gazetesinde yer aldığı görülmüştür.

Milliyet gazetesinde 1985 yılında 12, 1995 yılında 7, 2005 yılında 10, 2015 yılında 4 çocuk ölüm haberi yer almıştır. Cumhuriyet gazetesinde ise 1985 yılında 5, 1995 yılında 7, 2005 yılında 4, 2015 yılında ise 24 çocuk ölüm haberi incelenmiştir. Haberlerin büyük çoğunluğu Cumhuriyet gazetesinde sunulmuştur.

Yazılı basında çocuk ölüm haberlerinin sıkça yer aldığı görülmüştür. Yapılan inceleme sonucunda; en çok boğularak ve de yanarak ölümlerin olduğu belirlenmiştir. Milliyet gazetesinde her dönem boğulma vakası sonucu ölümlerin olduğu haberleri göze çarpmaktadır. Cumhuriyet gazetesinde ise

boğularak ve yanarak ölümlerin yer aldığı haberler çoğunluktadır. Yanlış ameliyat sonucu ölüm, yabancı cisim yenmesi sonucu ölüm, silahla vurularak ölüm, annesi tarafından dövülerek ölüm, duvarın altında kalınarak ölüm, intihar sonucu ölüm, zehirlenerek ölüm, trenin altında ezilerek ölüm haberleri de az da olsa gazetelerde sunulmuştur.

Haberlerin büyük çoğunluğu İstanbul'da yaşanmıştır. Ayrıca bu çalışmada, gazetelerde yer alan çocuk ölüm haberlerinde fotoğraf unsurunun kullanılması ve de kimlik bilgilerinin paylaşılması hususunda daha da dikkatli olunması gerektiği sonucu da ortaya çıkmaktadır.

Bu çalışma gibi analizler yapılarak çocuk ölüm haberlerinin nedenleri üzerinde daha detaylı çalışmalar yapılabilir. Bu çalışma bize çocuk ölüm haberlerinin her dönem gerçekleştiğini, çocuğa gereken dikkatin verilmediğini de gözler önüne sermektedir. Yabancı cisim yenmesi sonucu bir çocuğun ölmesi haberi bize, çocuğun ailesi tarafından daha yakın takibe alınması gerektiği sonucunu ortaya koymaktadır. Aynı şekilde boğularak, yanarak ölümlerde çocukların ihmal edildiği de belirtilebilir. Bunun yanı sıra bir anne tarafından dövülerek ölen çocuğun varlığı ihmalin olduğunu desteklemektedir.

Yazılı basında yer alan çocuk ölüm haberleri incelendiğinde çocuğa daha da önem verilmesi gerektiği sonucuna varılmıştır. Her ne kadar minyatür yetişkinler olarak görülse de çocuklar, bir anne ve bir baba varlığını üzerinde hissettirmeli, onları korumalıdır.

KAYNAKÇA

Bak, Gökhan (2017). 1980'li Yıllardan Günümüze Türk Yazılı Basınında Çocuk Olgusu, Yayınlanmamış Doktora Tezi, İstanbul Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü.

Geray, Haluk (2011). Toplumsal Araştırmalarda Nicel ve Nitel Yöntemlere Giriş: İletişim Alanından Örnekler, 3. Bs., Ankara: Ezel Basın Yayın Dağıtım.

Karaçam, Zekiye&Sağlık, Müge&Öğüt, Dilek (2015). Gazetelerde Yayımlanan Bebek Ölüm ve İstismar Haberlerinin İncelenmesi, F. N. Hem. Dergisi, 23 (3), 185-194.

01.03.1985-31.03.1985 Tarihleri arasında Yayımlanan Cumhuriyet ve Milliyet Gazeteleri

01.03.1995-31.03.1995 Tarihleri arasında Yayımlanan Cumhuriyet ve Milliyet Gazeteleri

01.03.2005-31.03.2005 Tarihleri arasında Yayımlanan Cumhuriyet ve Milliyet Gazeteleri

01.03.2015-31.03.2015 Tarihleri arasında Yayımlanan Cumhuriyet ve Milliyet Gazeteleri